

Examenul de bacalaureat național 2015

Proba E. d)

Chimie anorganică (nivel I/ nivel II)

Simulare

Filiera tehnologică – profil tehnic, profil resurse naturale și protecția mediului

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

I. TÊTEL

(30 punct)

A. Tétel

Írja a vizsgalpra a zárójelben levő kifejezések közül azokat, amelyek helyesen kiegészítik az alábbi kijelentéseket:

1. Az elektronok energiája annál kisebb minél található az atommaghoz. (távolabb/ közelebb)
2. A klór molekula két atomja kovalens kötéssel kapcsolódnak egymáshoz. (poláris/ nem poláris)
3. 100 g, 5% tömegszázalékos sóoldat előállításához g víz szükséges. (5/ 95)
4. Az ólomakkumulátor egy ólomrácsból áll, amelynek rései szivacsos ólommal vannak töltve. (anódja/ katódja)
5. Egy anyag megszilárdulása hő járó fizikai folyamat. (kibocsátással/ elnyeléssel)

10 pont

B. Tétel

Írja le a vizsgalpra a következő tétel esetében mindegyik itemhez tartozó helyes felelet betűjét! Minden itemnek egy helyes felelete van.

1. A 12 és 14 rendszámmal rendelkező kémiai elemek:
 - a. külső héjának konfigurációja oktett szerkezetű;
 - b. külső héjának konfigurációja dublett szerkezetű;
 - c. a periódusos rendszer ugyanazon csoportjába tartoznak;
 - d. a periódusos rendszer ugyanazon periódusába tartoznak.
2. A nátrium-klorid típusú ionvegyületek:
 - a. nem törékenyek;
 - b. szilárd halmazállapotban nem vezeték az elektromos áramot;
 - c. olvadék formájában nem vezeték az elektromos áramot;
 - d. nem oldódnak vízben.
3. Standard hőmérsékleten és nyomáson gázhalmazállapotú oldat:
 - a. az ételecet;
 - b. az egészségügyi szesz;
 - c. a levegő;
 - d. a sárgaréz.
4. A reakció entalpia:
 - a. exoterm reakciók esetén pozitív;
 - b. endoterm reakciók esetén pozitív;
 - c. nem függ a reagensek mennyiségétől;
 - d. nem függ a reakciótermékek mennyiségétől.
5. Egy oldat elektrolízisekor:
 - a. az anódon oxidációs folyamat megy végbe;
 - b. az anódon redukációs folyamat megy végbe;
 - c. a negatív ionok a katód felé vándorolnak;
 - d. a pozitív ionok az anód felé vándorolnak.

10 pont

C. Tétel

Írjátok le a vizsgalpra az **A** oszlopban található fogalmak sorszámanak megfelelő **B** oszlopban levő sajátosságokhoz tartozó betűt. Az **A** oszlop minden számához a **B** oszlopból csak egyetlen betű társítható.

A

B

1. főcsoport	a. azonos magtöltéssel rendelkező atomfajta
2. rendszám	b. betű vagy betűcsoport, mellyel hagyományosan jelölnek egy kémiai elemet
3. periódus	c. elemeket tartalmazó függőleges oszlop, mely atomjainak utolsó héján azonos számú elektron található
4. vegyjel	d. megmutatja egy atommagban levő protonokszámát
5. kémiai elem	e. olyan atomfajta, melyben az elektronok száma különbözik a magban levő protonok számától
	f. vízszintes elemsor, melynek atomjai azonos számú elektronhéjjal rendelkeznek

10 pont

Rendszám: Cl- 17.

II. TÉTEL

(30 pont)

D. Tétel

1. Adja meg az $^{197}_{79}\text{Au}$ esetében a mag összetételét (protonok, neutronok)! **2 pont**
2. a. Írja le az (E) elem atomjának elektronkonfigurációját, melynek 2(L) héján 3 elektron található!
b. Határozza meg az (E) elem rendszámát!
c. Jegyezze le az (E) elem helyét a periódusos rendszerben (csoport, periódus)! **5 pont**
3. Modellezze a nátrium atom ionizációs folyamatát, felhasználva a kémiai elem vegyjelét és pontokkal jelölje az elektronok eloszlását! **3 pont**
4. Modellezze a hidrogén molekulában a kémiai kötés kialakulását, felhasználva a kémiai elem vegyjelét és pontokkal jelölje az elektronok eloszlását! **3 pont**
5. Jegyezze le:
a. a desztillált víz fagyási hőmérsékletének értékét, Celsius fokban kifejezve, 1 atm nyomáson.
b. a desztillált víz forráspontjának hőmérsékleti értékét, Celsius fokban kifejezve, 1 atm nyomáson. **2 pont**

E. Tétel

1. Az alumínium kénnel való reakciója során alumínium-szulfid keletkezik:
$$\dots\text{Al} + \dots\text{S} \rightarrow \text{Al}_2\text{S}_3$$

Írja le ezen reakció esetén az oxidációs valamint a redukációs folyamatok reakcióegyenleteit! **2 pont**
2. Jegyezze le az 1. pontban levő reakcióegyenlet sztöchiometrikus együtthatóit! **1 pont**
3. 200 g 10 tömeg%-os kénsav oldatot kevernek 400 g, 5 tömeg%-os kénsav oldattal.
a. Számítsa ki a keverés során keletkezett oldatban a feloldott kénsav tömegét grammban kifejezve!
b. Határozza meg a keletkezett oldat tömegszázalékos koncentrációját! **5 pont**
4. Normál hőmérsékleten és nyomáson mért 13,44 L térfogatú klór teljes mértékben reagál vassal.
a. Írja le a klór és a vas közötti reakcióegyenletet!
b. Számítsa ki a reakció során elhasználódott vas tömegét, grammban kifejezve! **5 pont**
5. Jegyezze le a vizsgalapra a következő sorozatból a vízben oldódó vegyületek kémiai képleteit:
AgCl, NaCl, BaSO₄, I₂, HCl, C(grafit). **2 pont**

Rendszámok: H- 1; Na- 11.

Moláris térfogat: $V = 22,4 \text{ L} \cdot \text{mol}^{-1}$.

Atomtömeg: Fe- 56.

Probă scrisă la chimie anorganică (nivel I/ nivel II)

Simulare

Filiera tehnologică – profil tehnic, profil resurse naturale și protecția mediului

III. TÉTEL

(30 pont)

F. Tétel

1. a. Számítsa ki a karbid, CaC_2 , standard moláris képződési entalpiáját, felhasználva az alábbi termokémiai reakciót

és a következő standard moláris képződési entalpiákat: $\Delta_f H^\circ_{\text{H}_2\text{O}(\text{l})} = -285,8 \text{ kJ/mol}$, $\Delta_f H^\circ_{\text{C}_2\text{H}_2(\text{g})} = 227 \text{ kJ/mol}$,
 $\Delta_f H^\circ_{\text{Ca}(\text{OH})_2(\text{s})} = -986 \text{ kJ/mol}$.

b. Adja meg a reakció típusát, figyelembe véve a $\Delta_r H$ reakció entalpia értékét!

4 pont

2. Hasonlítsa össze a $\text{H}_2\text{O}(\text{g})$ és $\text{C}_2\text{H}_2(\text{g})$ stabilitását a standard képződési entalpiák alapján! Indokolja meg a választ!

2 pont

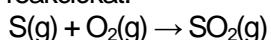
3. Jegyezze le a szén-diszulfid elemeire való bomlása során a standard entalpia értékét, ismerve ennek az anyagnak a standard moláris képződési entalpiáját: $\Delta_f H^\circ_{\text{CS}_2(\text{l})} = +87,78 \text{ kJ/mol}$.

2 pont

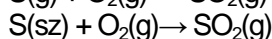
4. Határozza meg azt a hőmennyiséget Joule-ban kifejezve, amely szükséges 2 kg tömegű víz $t_1 = 20^\circ\text{C}$ hőmérsékletéről $t_2 = 80^\circ\text{C}$ hőmérsékletre való növekedéséhez.

3 pont

5. Határozza meg 3,2 g kén párolgásához szükséges hőmennyiséget ($\text{S}(\text{s}) \rightarrow \text{S}(\text{g})$, $\Delta_r H$) felhasználva a termokémiai reakciókat:

$$\Delta_r H_1 = -574,5 \text{ kJ}$$

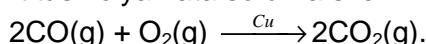

$$\Delta_r H_2 = -297 \text{ kJ}$$

4 pont

G1. Tétel (KÖTELEZŐ AZ I. SZINT SZÁMÁRA)

1. A levegő és más gázok tisztítási folyamata során a szén-monoxid oxidálódik:

Jegyezze le a réz szerepét ebben a folyamatban!

1 pont

2. a. Számítsa ki 320 g oxigén által elfoglalt térfogatot literben kifejezve, 27°C hőmérsékleten és 3 atm nyomáson!

b. Számítsa ki 8,8 g szén-dioxidban levő szén atomok számát!

6 pont

3. Egy keverék 2 mól szén-monoxidot és 5 mól szén-dioxidot tartalmaz. Számítsa ki a keverék tömegét grammokban kifejezve!

3 pont

4. Határozza meg 10^{-2} M koncentrációjú sósav oldat pH-ját!

2 pont

5. a. Jegyezze le 2-3 csepp lakmusz adagolása után a nátrium-hidroxid oldat színét!

b. Jegyezze le egy olyan anyagnak a vegyi képletét és a megnevezését, melynek oldata pirosra színeződik 2-3 csepp lakmusz adagolásakor!

3 pont

G2. Tétel (KÖTELEZŐ AZ II. SZINT SZÁMÁRA)

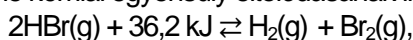
1. A $2\text{A} + \text{B} \rightarrow \text{D}$ típusú reakció esetén a (D) vegyület képződési sebessége $0,3 \text{ mol L}^{-1} \text{ s}^{-1}$. Számítsa ki az (A) reagens elhasználódásának sebességét!

2 pont

2. Jegyezze le a kémiai kötések természetét a $[\text{Cu}(\text{NH}_3)_4](\text{OH})_2$ képletű komplex vegyületben!

4 pont

3. Jegyezze le a kémiai egyensúly eltolódásának irányát az alábbi reakcióegyenletnél:

a következő esetekben:

a. hidrogént távolítunk el a rendszerből;

b. csökken a hőmérséklet.

2 pont

4. Határozza meg 10^{-2} M koncentrációjú nátrium-hidroxid oldat pH-ját!

3 pont

5. a. Írja le a sósav vízben történő ionizációs reakció egyenletét!

b. Adja meg két kémiai anyagfajta vegyi képletét, melyek jelen vannak a salétromsav vizes oldatában.

4 pont

$$c_{\text{víz}} = 4,18 \text{ kJ} \cdot \text{kg}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}.$$

Atomtömegek: C- 12; O- 16; S- 32.

Moláris gázállandó: $R = 0,082 \text{ L} \cdot \text{atm} \cdot \text{mol}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$.

Avogadro szám: $N_A = 6,022 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$.